

सेवक वार्ता

जुलै-२०२५

वर्ष -६ अंक-९

सेवानिवृत्त वनकर्मचारी संघ, महाराष्ट्र परिवाराचे विविध उपक्रम, विचारमंथन, घडामोडी, साहित्य याचे संवाद पत्र

श्रावण मासाच्या सर्व वाचक व सेवक संघाच्या हितचिंतकांना हार्दिक शुभेच्छा

सेवकची वाटचाल

श्री. व्ही. टी. पत्की सरांनी दि.३०-०६-२०२५ रोजी सामाजिक वनीकरण संचालनालयात जावून, पुढील अधिकारी यांचेशी सेवक संघास मूल्यांकनासाठी सुपुर्द करण्यात येणा-या योजनांच्या कामांचे प्रगतीबाबत चर्चा केली.

१. श्री. विवेक खांडेकर, संचालक

२. श्री. पेटबॉन, सह संचालक

३. श्री. डी. बी. शिंदे, उप संचालक

चर्चा उपयुक्त झाली. शासनाकडून ऑगस्ट २०२५ अखेरीस अनुदान प्राप्त झालेवर मूल्यांकनाचे कार्यारंभ आदेश देण्यात येतील असे संचालक यांनी सगितले.

राज्यभरात अंदाजे १२५० इको क्लब शाळांचे राष्ट्रीय हरित सेना उपक्रमाचे मूल्यांकन सेवक संघाने करावे असा संचालनालयाचा आग्रह होता.

..◆..

वन सान्निध्याची साठी

वन प्रेमीसाठी आषाढ भेट

ज्यांना वन तज्ञ, वन विद्वान, वन सल्लागार या व यासारख्या उपाध्यांनी आदराने संपूर्ण राज्यात - महाराष्ट्रात ओळखले जाते, त्या सर्व परिचित श्री. व्ही. टी. पत्की, सेवानिवृत्त वन संरक्षक यांनी सद्या चालू इ.स.२०२५ व शके १९४७ मध्ये आलेल्या आषाढी अकादशीच्या मंगल मुहुर्तावर "वन सान्निध्याची साठी" या स्वतः लिहिलेल्या पुस्तकांची आगळी वेगळी भेट देउन आपल्या बौद्धिक क्षमतेचा साक्षात्कार घडवून आणला आहे.

त्यांचा जन्मच १९४३ साली दुस-या आषाढी एकादयीला झाला होता हे इथे आवर्जून नमूद करीत आहे.

या पुस्तकाच्या सोबत पाठवलेल्या पत्रात ते विनम्रतेने लिहतात की, "माझ्या ६० वर्षांच्या वन सेवेचा अनुभव आणि त्यांचे जीवन सुखी व समृद्ध करण्यासाठी अपार कष्ट घेणारे त्यांचे नातेवाईक, शिक्षक, गुरुजन, वरिष्ठ आणि कनिष्ठ सहयोगी,

समाजकारणी यांचे वरील आदर, प्रेम व्यक्त करण्यासाठी हे पुस्तक प्रकाशित करण्याचा प्रयत्न केला आहे". अशी कृतज्ञता आज किती दुर्मिळ झाली आहे हे आपण रोजच पाहतो.

ते पुढे लिहतात, "सुख वाटून वाढते आणि दुःख वाटून कमी होते, या सिद्धांतावर लेखन केले आहे. मी काही साहित्यिक नाही, एक रांगडा वन कर्मचारी होतो, आहे आणि राहीन. त्याप्रमाणे पुस्तकाचे वाचन, ग्रहण व पचन करावे अशी नम्र विनंती आहे".

आपल्या सेवानिवृत्ती वेतनातील काही भाग, या पुस्तक निर्मितीवर खर्च करत माझे कर्तव्य मानत या पुस्तकाच्या २५०० प्रती विनामूल्य वाटप करीत आहेत. केवढे हे औदार्य !

ते पुढे त्या पत्रात नमूद करतात की, त्यांना केवळ त्यातून आनंद व तृप्ती मिळत आहे असे नव्हे, तर ते त्यांचे कर्तव्यच समजतात. हे पुस्तक आतापर्यंत अनेकांना प्राप्त झाले असेल व वाचले असेल. त्यावरील आपले अभिप्राय कृपया कळवावेत. त्यांना पुढील अंकात प्रसिध्दी देण्यात येईल.

आरोग्य साधना

- रोज एक-दोन लसणाच्या कच्च्या पाकळ्या खा.
- साखरेचा वापर अतिशय कमी करा.
- पदार्थ बनवताना तेलाचा वापर शक्य तितका कमी करा. वरून कच्चे तेल घेऊ नका. तळणीसाठी एकदा वापरलेले तेल पुन्हा वापरू नका.
- एकाच प्रकारचे तेल न वापरता करडई, शेंगदाणा, सनफ्लॉवर, सोयाबीन, पाम, राईसब्रान, मोहरी, ऑलीव्ह अशी मिश्र तेल एकत्र करून वाळरल्यास प्रत्येकातील काही चांगले गुणधर्म मिळून येतील.
- भातासाठी हातसडीचा किंवा बिनसडलेला तांदूळ वापारा.
- गिरणीतून गहू दळून आणताना त्यात सोयाबीन घाला. (एक किलोला १०० ग्राम)
- सकाळी दोन खजुर, राजगिरा लाडू / रोल, मोरावळा खावा.
- आहारात नाचणीचा समावेश करा.
- शक्य तितके मिठाचे प्रमाण कमी करा. भाजी, आमटी, पदार्थ अळणी वाटल्यास वरून मीठ घालून घेऊ नका.
- जास्त खाणे टाळा. (लक्षात ठेवा "अति खाणे अन् मसणांत जाणे")
- झोपण्यापूर्वी किमान ३ तास आधी काहीही खाऊ नये / जेवू नये.
- जेवणानंतर शतपावली घाला. (शंभर पावले चाला)
- जेवणानंतर लगेच झोपू नका.
- आठवड्यातून एक वेळ उपवास करा.
- दिवसातून १० मिनिटे मौनव्रत पाळा.
- आठवड्यातून किमान एकदा मैदानी खेळ खेळा.
- दिवसातून एकदा अर्धा तास चांगल्या पुस्तकांचे वाचन करा.
- सकाळी आंघोळीनंतर दहा मिनिटे प्रार्थना करा.
- सकाळी आंघोळीनंतर दहा मिनिटे "ध्यान" (Meditation) करा.
- इतरांबरोबर स्वतःची तुलना कधीही करू नका.
- तुमच्या आवडीचेच काम करा.
- नावडते काम / नोकरी ताबडतोब सोडा.
- सदैव तुमच्या कुटुंबियांच्या संपर्कात/सात्रिद्ध्यांत रहा.
- मित्रांच्या सात्रिद्ध्यांत रहा.
- रोज एका तरी व्यक्तीच्या हिताचे / भल्याचे कृत्य करा.

◆◆◆◆◆

"पिवळ्या पानांना, तोडू नका,"

नवीन आजीवन सदस्यांचे स्वागत ... या महिन्यात धुळे शाखेत खालील तीन सेवानिवृत्तांनी आजीवन सदस्यत्व घेतले आहे, त्यांचे सेवक संघ रिवाजात सहर्ष स्वागत आहे.

- (१) श्री. सुरेश गेंदा जाधव, सेनि वनपाल
- (२) श्री. यादव उखा बागूल, सेनि वनरक्षक
- (३) श्री. नाना पुंडलीक पाटील, सेनि वनरक्षक

वाचक प्रतिक्रिया

सेवक वार्ता, जून -२०२५

अप्रतिम.

- व्ही. बी. सावरकर

*गवळी साहेब श्री चितमपल्ली यांची आजरामर आठवण देऊन जाणारा हा विशेषांक तूमच्या संपादन कौशल्याची साक्ष आहे.

- व्ही. एस. जोशी

सुंदर अंक! कै चितमपल्ली सरांना वाहिलेला सेवक वार्ता चा हा अंक सुंदर संपादीत केला आहे जयप्रकाश पाटील यांनी केलेल्या पर्यावरण जागरणाबद्दल त्यांचे विशेष अभिनंदन! पुन्हा एकदा आपण सेवक वार्ता चा सातत्याने वाचनीयतेचा दर्जा अत्युच्च राखल्याबद्दल आपले अभिनंदन!

- आर.के.आडकर

*अप्रतिम अंक. कै. चितमपल्ली सरांना समर्पित एक आगळा वेगळा अंक. विषय कोणताही असो सदैव कार्यरत असणारे जयप्रकाश पाटीलसाहेब यांचे अभिनंदन. तसेच श्री. छलारे महाराज यांच्या पर्यावरण दिंडीबाबत वर्णन करण्यास शब्द अपुरेच आहेत. गवळीसाहेब पुनश्च अभिनंदन .

- पी.एन. कुकडोलकर

*कै. मारूती चितमपल्लीसराना समर्पित केलेला सेवकचा ही अंक खरोखरच अप्रतिम आहे त्याबद्दल गवळीसाहेब यांचे अभिनंदन.

- एन.ए. पाटील

* यात माझे जागतिक पर्यावरण दिवस याचे माहिती शिवतीर्थ जेष्ठ नागरिक संघाबद्दल आमचे सेवक संघाचे अध्यक्ष श्रीमान गवळी सर यांनी दिल्याबद्दल त्यांचे खूप आभारी आहोत.

- जे. ए. पाटील

*सर्वांग सुंदर अंक. स्व. मारूती चितमपल्ली यांच्या वानिकीतील भरीव योगदानाची माहिती उदबोधक. तसेच स्व डॉ जयंत नारळीकर यांच्या आठवणी स्फूर्ती दायक. उत्तम संकलन गवळी साहेबांचे अभिनंदन - पीके कुलकर्णी

*सर्वांगीण अंक सर्व लेख वाचनीय उत्तम छपाई. श्री गवळी साहेब यांचे अभिनंदन व धन्यवाद

- विठ्ठल भावे

*अप्रतिम, संग्रही ठेवावा असा अंक , सर्वच लेख वाचनीय व माहितीपूर्ण . अभिनंदन श्री गवळी साहेब - विठ्ठल धोकटे

*अप्रतिम, संग्रही ठेवावा असा अंक, सर्वच लेख वाचनीय व माहितीपूर्ण. अभिनंदन

- जी. के. निकम

◆◆◆◆◆

निधन वार्ता

श्री सोमनाथ बी चव्हाण , सेनि वन परिक्षेत्र अधिकारी; यांचे सोनेपत जि. परभणी येथेदि. २८-६-२०२५ रोजी आजरामुळे दुःखद निधन झाले. त्यांना विनम्र श्रध्दांजली

केवळ खाजगी वितरणासाठी

प्रकाशक - सेवक संघ, महाराष्ट्र, पुणे

संपादन - एस. के. गवळी

कार्यालय - वन ग्रंथालय, दुसरा मजला, वनभवन, भांबुर्डा वन विहार, गोखले नगर, पुणे - १६